

Коло

СРПСКИ НЕДЕЉНИ ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ

СА БЕОГРАДСКИМ РАДИО ПРОГРАМОМ

Број 30

25 Јули 1942

Дил. 5

Први сноп
је пао

(Снимак А. Симић)

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Кроз цео Свет

Десно — Група гимнастичарки изводи вежбе „на прстима“ које на око изгледају прсте, захтевају много напора и умешности.

Лево — Поред осталих реформи у Француској је реформисана и униформа француске војске. Слика приказује нову летњу униформу француске пешадије.

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

И у италијанским градовима засејане су све слободне површине па тако и у самом Риму. Наша слика приказује редак приказ: на самом тргу „Пiazza del popolo“ смештена је вршалица на којој се врше жито пожњевено у самој вароши.

У „Салону Тијерија“ на Токиском кеју у Паризу одржана је изложба порцелана, на којој су већином изложени радови северске порцеланске индустрије.

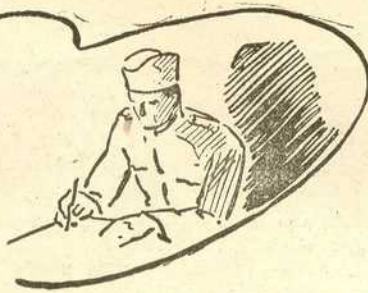

САКАИД — СЕЛО МАРАТОНСКИХ ТРКАЧА

У земљи где се сунце рађа налази се једно мало село Сакаид, чувено по маратонским тркачима. Оно лежи на малом острву Шикоку где је оно једино село. То је село постојбинз олимпијског победника Јамаде.

ПИСМА из заробљеништва

Њој у завичају

Да плачем ја бих смео,
ал' суза у оку нема,
заборавит' и то бих хтео,
ал' не да усмена.

Иа дана у дан тако
срце Те све већма воли,
залуд самоћу тражим,
залуд, и то ме боли.

Кад поноћ буде прошла
затвори тамне очи,
сети се шта је било
и слушај песму ноћи.

О, збогом, дивни створе,
нека Те срећа прати!
Увелог и тужног лица
за Тобом леко нати.....
крај бодљикавих жица

Сталаг III A. L.

Ратибор Војовић

СРПСКИ ЗАРОБЉЕНИЦИ ПРИКАЗУЈУ

„Уображеног болесника“

Сталаг, XI A, јула 1942

... Обновили смо и своју позоришну трупу. Радимо већ одавно. Приказали смо неколико позоришних претстава с великим успехом. Наша заробљеничка команда има врло добру групу. Трудимо се да савладамо све тешко-

скоћу, пошто ни великих техничких проблема није било.

Међутим, приказивање Молијеровог „Уображеног болесника“ ишло је много теже. На првом месту, било је потребно да се израде костими. Али и то питање решили смо доста довитљи-

задовољили. И овај наш успех био је заслужено награђен дуготрајним пљескањем.

Претставе се дају наизменично, на српском и француском језику. Имамо и свој оркестар, састављен од нас и Француза.

Међутим, постоји један доста озбиљан разлог што овој нашој акцији нисмо у стању да пружимо шири обим. Наша позоришна трупа оскудева у литератури. Имамо на репертоару неколико скечева, а поред поменутих комада и неколико ствари које су написане по сећању. Сасвим разумљиво, ово нам задаје знатне тешкоће. Досада још нисмо могли да прикажемо није-

Верујемо да ће нам добри људи из отаџбине ипак у овоме помоћи. Одашљивање извесног броја позоришних дела, у првом реду националног ка-

Сцена из: „Уображеног болесника.“

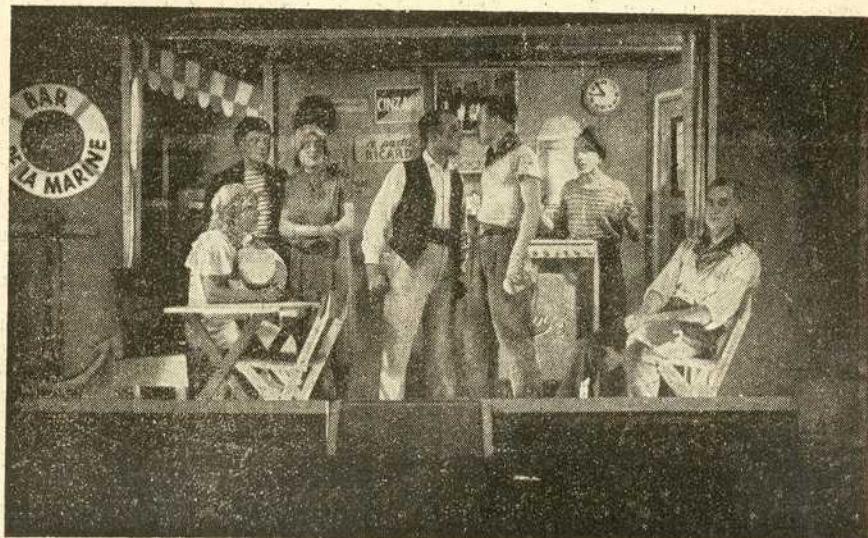
(Снимци: приватна својина)

не, ма колико биле велике, и савлаујемо их јер нам немачке власти, наша команда, излази у сваком погледу у сусрет.

Пре кратког времена приказали смо једну француску ствар. Комад се зове „Морнари“, а сиже је узет из живота једног француског пристаништа. Овај наш успех, као и сви остали, топло је поздрављен. Само извођење ове комедије није претстављало толику те-

во. Наш кројач Милош Милетић предложио нам је да костиме изради од хартије и старих ћебади. Пошто ништа практичније нисмо имали при руци, морали смо да се задовољимо и овим. Што се тиче самих нарта за костиме, ту су нам у знатној мери помогли Французи... заробљеници.

Ни избор глумаца није претстављао неку нарочиту препреку. Тумачи свих улога, нарочито женских, потпуно су

Позориште у Сталагу XI A: Са претставе „Морнари“.

дан већи комад у националном духу. Преводи с француског и краће импровизације радо се гледају, али нема сумње да би приказивање једног чистог народног комада било далеко топлије поздрављено.

рактера, не би за њих претстављало никакву тешкоћу, а нама би у многоме помогло да наставимо започети посао... Остајемо с мислима на драгу Отаџбину...

Ратко А. Миловановић

Сени умрлог друга

Посвећено пуковнику Добросаву Раковићу, који је преминуо по повратку из заробљеништва.

Данас вести стигоше ми црне
Из твог дома, некад пуног среће,
Да ти срце престаде да куца
И да туге не мож' бити већа.

Под теретом ношенога крста,
Мучен бригом за децом нејаком,
Провео си много горких дана.
И трпео, не тужећ' се сваком...

Мир пепелу твојем, мој честити друже,
На одмору вечном, усред родне груди!
Пресрећан си био кад си је угледао,
Ал' удес је хтео да друкчије буде...

Живан М. Петровић, Офлаг XXIC

Једна група наших заробљеника у Немачкој.

Чудна је ира судбине...

Ова фотографија коју објављујемо, приказује деветорицу рођене браће: Драгића, Душана, Чедомира, Миладина, Бранислава, Ратка, Радоша, Љубинка и Жарка — Карића, сву деветорицу родом из Оџака у срезу трстеничком, сву деветорицу војника и сву деветорицу заробљеника сада, у Сталагу X — А.

Али недокучива тајна вечне судбе хтела је да с њима заједно допадну и заробљеништво, у исти Сталаг, и три њихова кума: Ника Вајгачић, Станоје Пантелејић и Миловоје Милојковић... И сада су заједно, да заједнички проводе дане далеко од отаџбине.

Захваљујући предисретљивости немачке власти, они су се заједно сликали у своје Сталагу, деветорица браће и њихова три кума и ту слику послали „КОЛУ“ да је објави уз усрдну молбу да поздравимо: Мајку Србију!...

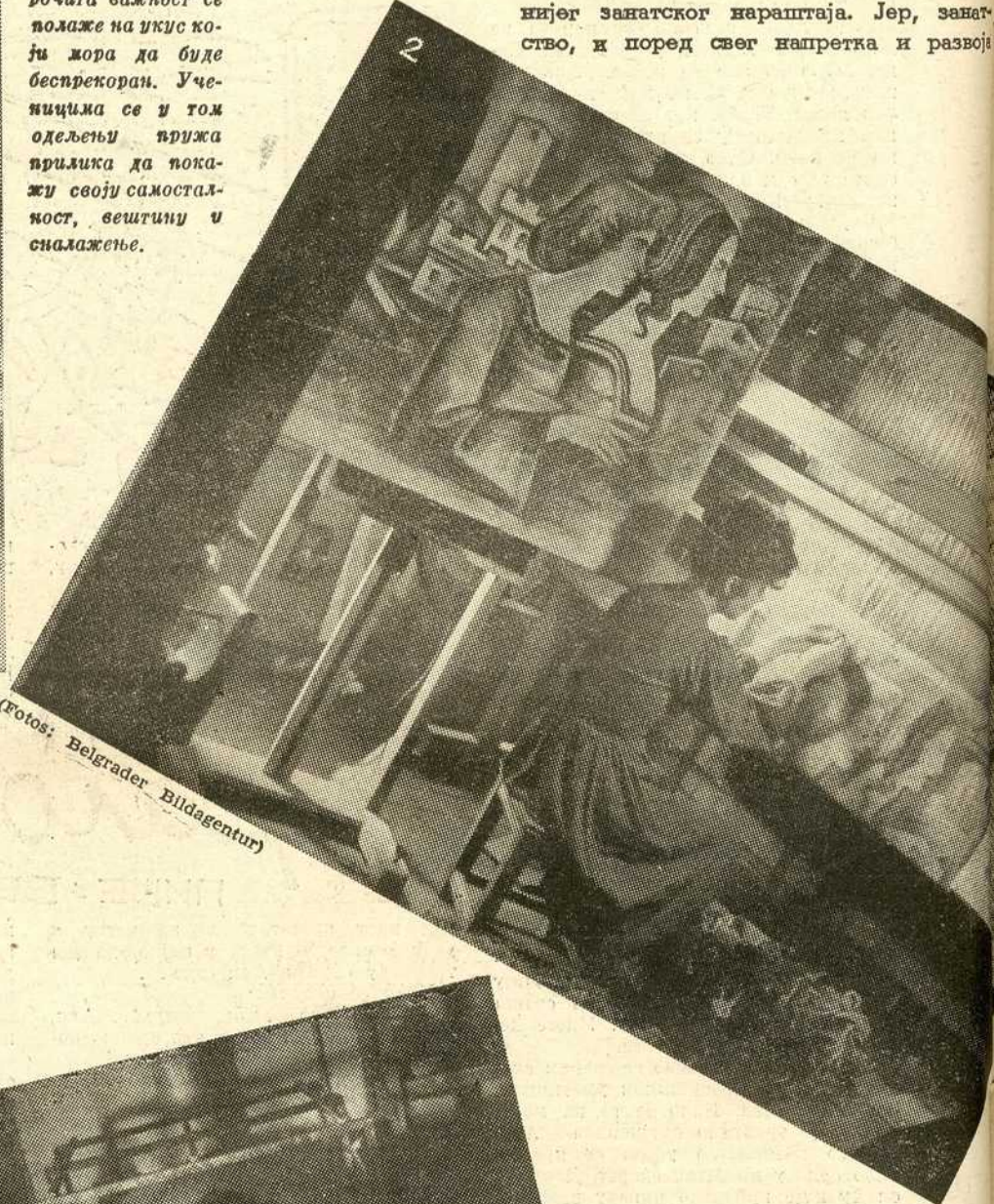

1) У кујунџиском одељењу за рад у злату и сребру нарочита важност се полаже на укус који мора да буде беспрекоран. Ученицима се у том одељењу пружа прилика да покажу своју самосталност, вештину и сналажење.

Изборно

Ова занатска школа има за циљ стварање новог, стручног за живот способног економски што развијенијег занатског нараштаја. Јер, занатство, и поред свег напретка и развоја

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

2) Младе ћилимарке морају да имају нарочито развијен уметнички укус и смисао за самостално стварање.

3) Све течајеве узорне школе за занатство посећује и велики број војника који своје осуетво искоришћују за учење. Нарочито их много има на течају за декоративно цртање и скицирање.

4) На практичном раду у радионицама добија ученица-керамичарка потребна знања о прерађивању масе, обликовању, моделирању, глазирању, бојењу, печењу и ливењу у гипсу.

5) Млада керамичарка евиди готову грнчарију из керамичарске пећи.

Занатство

индустрије, добило је новог потстрека и нове изгледе за будућност. Поготово у Немачкој где се занатству сада посвећује највећа пажња. Узор новом занатству су дела старих мајстора којима се и данас још увек дивимо. Центар ових нових настојања у Немачкој је Школа за занатску уметност у Шарлотенбургу код Берлина са својим многобројним одељењима. Ту је одељење за каменоресце и вајаре, керамичаре, кујунциске радове у сребру и злату, за коваче и грађевинске браваре који раде уметничке радове. Ипак смер је за целу школу јединствен: да се ученици оспособе за квалификован, стручни рад, да стекну пуну самосталност у раду са довољним практичним и теоретским знањем тако да би по положеном нормалном испиту могли да наставе своје студије и да постану мајстори-уметници, ако за то имају воље и талента. Велика пажња, поред беспрекорног техничког знања посвећује се развијању укуса и смисла за лепоту. Течајеви у појединим одељењима могу се у главном прекинути, ако то захтева практичан рад у запослењу. Услов за примање у школу је полагање пријемног испита. Од тога се изузима једино керамичарско одељење, за које је довољно да ученик докаже своје цртачке и уметничке спо-

3

6

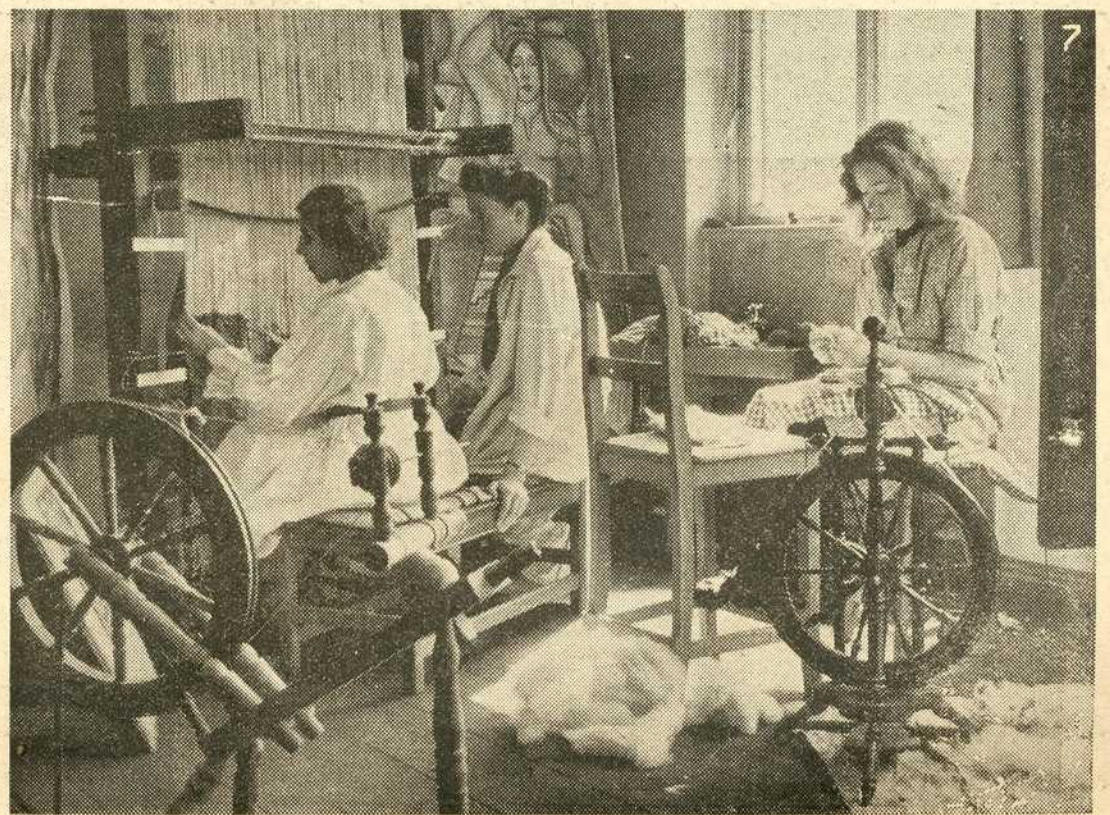
6) Нарочити наставници предају ученицима занатске школе такозвано теориско цртање. Поред осталог архитектурско цртање, перспективу и др. Ратни инвалиди-каменоресци могу, после завршеног курса, да постану технички цртачи.

7) Под надзором стручних наставника раде школоване ткаље. Од њих се тражи стилски и квалитетно савршен рад.

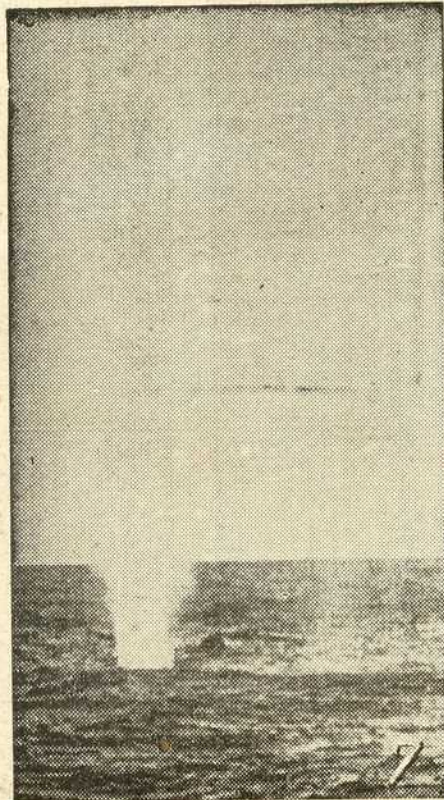
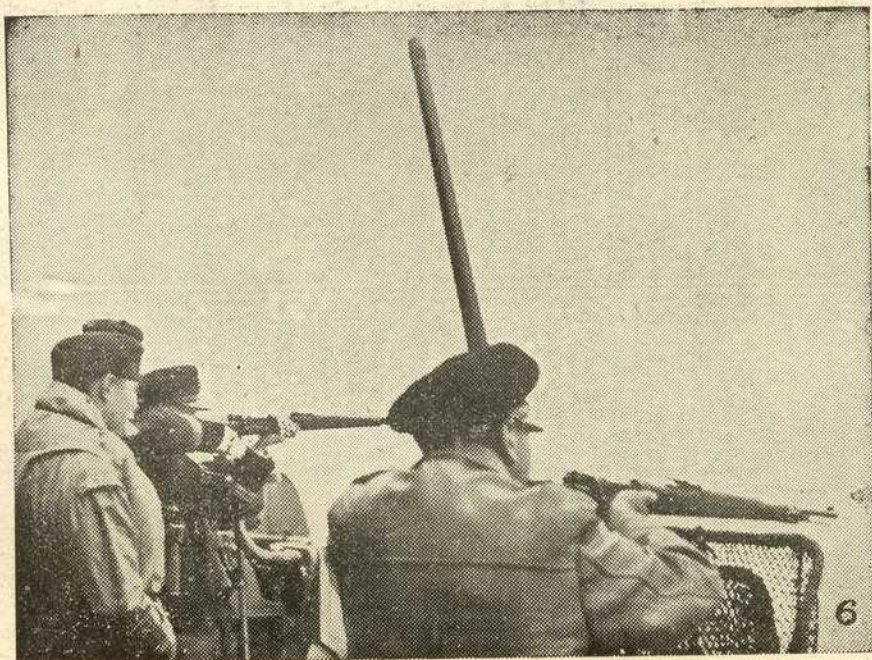
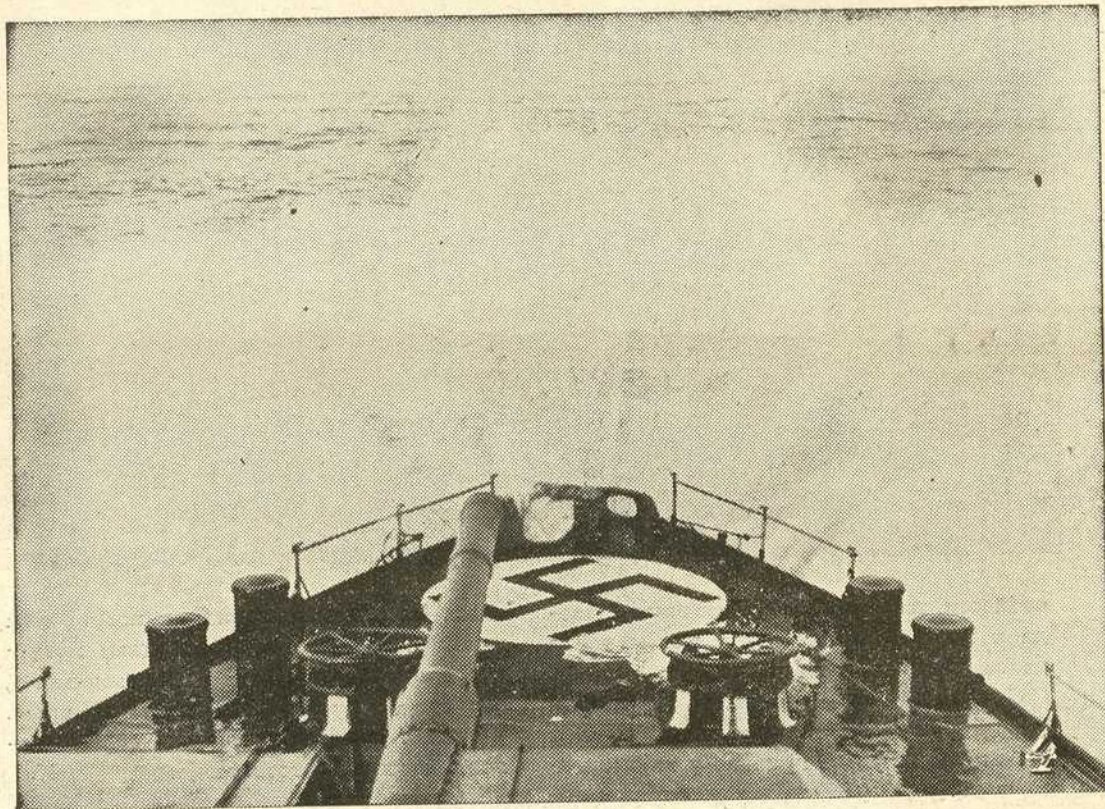
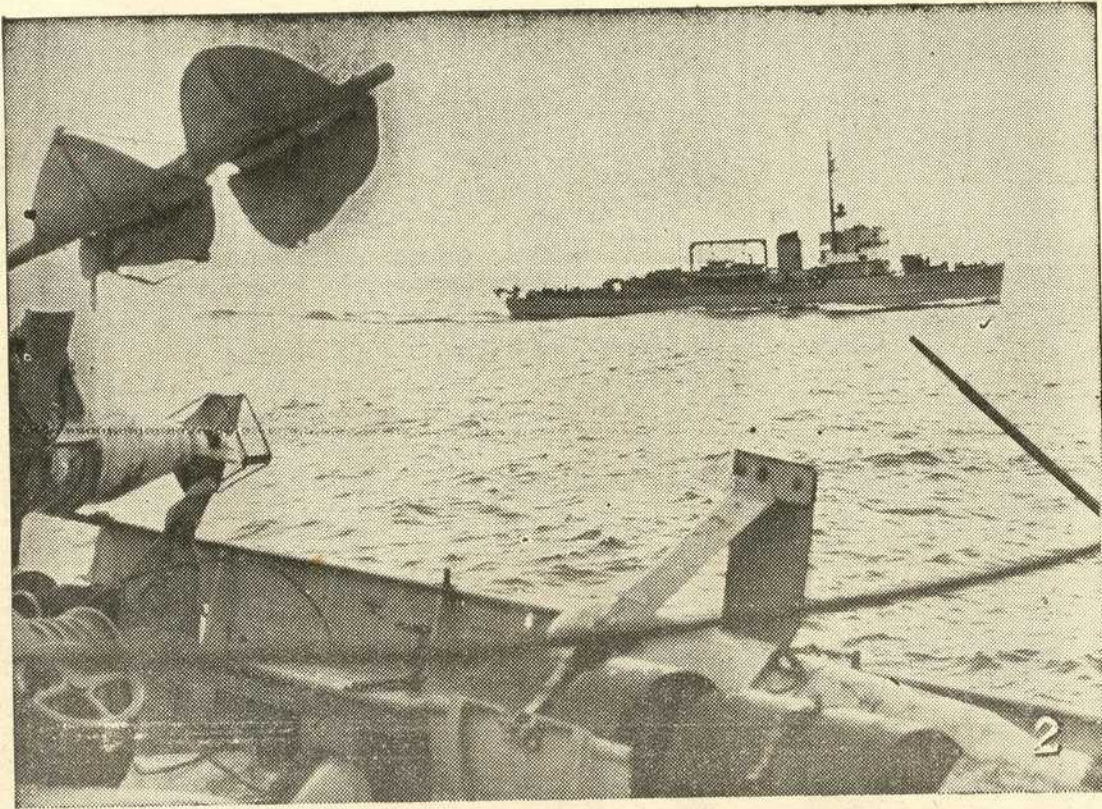
собности, тако да сваки талентовани млади и амбициозни занатлија има прилике да се усаврши у тој струци.

Сем тога школа је узела на себе и један благодаран и врло хуман задатак с обзиром на ратне прилике у којима жи-

вимо. Она пружа војницима повређеним у рату као и ратним инвалидима могућности да се оспособе за нова занимања, ако своја стара не могу више да врше. У толико је значај ове школе већи и њено деловање благотворније. Х.

7

6) Мина ослобођена свог лежишта под водом искочила је на површину. Она се уништава добро нишањеним меџима из пушака или митраљеза.

7) Потмулим треском експлодирала је мина која је пушчаним метком учињена безопасном. Стуб воде висок неколико десетина метара подигао је њена експлозија.

8) Подручје очишћено од мина обележава се нарочитим знаковима на плути. Ови знаци су уједно путокази за остале јединице ратне и трговачке морнарице који казују да је пут очишћен од мина и слободан за пловидбу.

(Fotos: Belgrader Bildagen)

Лов на мине у БИСКАЈСКОМ ЗАЛИВУ

Од самог почетка рата немачки миноловци и чистачи мина у живој су акцији на свим морима у којима се води поморски рат. Док мали али жустри бродови-чистачи обезбеђују обалску пловидбу, право поље рада великих миноловаца је широка пучина. Немачки војни извештаји у интересу тајности вођења поморског рата намерно не помињу појединости постигнутих успеха овог рода оружја, али свако зна од колике је важности њихова делатност. Она је често пута предуслов за постизавање одређених циљева у поморском ратовању и уопште за сузбијање непријатеља на мору. Од Северног рта до крајњег угла Бискајског залива ове мале, хитре флотиле са својим храбрим, прекаљеним посадама у сталном су покрету, у сталној активности. Својим одважним подвизима, који се изводе без велике галаме, оне имају велики, врло велики удео у успесима поморског рата који води немачка ратна морнарица. Наша серија слика приказује пожртвован и пун самопрегоравања рад тих јединица.

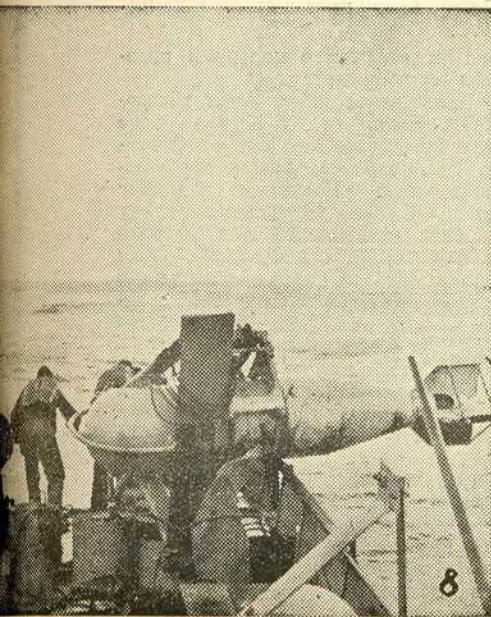
1) Флотила миноловаца излази на отворено море. У уобичајеној формацији миноловци крећу да изврше важан задатак који им је поверен.

2) Флотила миноловаца стигла је у операционо подручје. Миноловци су се вратили у формацију за трагање. Сваки квадратни километар мора пажљиво да се „очешља“, односно претражи.

3) Обе машине стој! Алат за трагање спушта се у море. За десет минута алат је у води. То је направа која вакачи мину и отсеке је, одвоји од сидришта за које је везана. Мина се појави на површини воде и мачима уништи.

4) У Бискајском заливу море је често пута бурно, али то не сме да смета малим трагачима мина који смело секу таласе узбурканог мора.

5) Миноловац и сам може сваког тренутка да налетти на мину. Због тога је свако диже задржавање под палубом забрањено. Зато посаде ових бродова и ручају на „свежем ваздуху“.

»У српску сликарску уметност чврсто верујем«

каже г. Урош Предић на прагу своје осамдесетпетогодишњице.

Кроз који дан биће ми осамдесет и пет година — каже г. Урош Предић. — То је скоро један век. Али, не осећам се уморним... Седели смо у атељеу нашег великог старог уметника. Довршавао је један портрет. И причао... Иза њега стоји пун, плодан живот радног човека. Шездесет година сликарског рада. Уметник нам прича о својим почецима, о младалачком санарењу, о првим успесима. Било му је тек двадесет две године када је у Бечу добио Гунделову награду. Младић из банатског села скренуо је на себе пажњу. Убрзо после тога одлази у Минхен. Наставља студије. У Гринкерловој школи већ се изграђује, у релативно младим годинама, у озбиљног и великог уметника...

— Била је то за мене свакако велика част — прича г. Предић, када ми је поверено да израдим у Бечком парламенту тринаест слика из митологије. Од толиких сликара у Бечу, много познатијих но што сам ја био, избор је пао баш на мене.

У тим година, по завршетку радова за фриск Бечког парламента, г. Предић је већ познат сликар. У његовим омиљеним мотивима падају у очи неочекивано оштра реалистичка запажања.

— Из Беча сам се вратио у своје родно село — наставља г. Предић. — И дани које сам у њему провео, радећи неуморно, без предах, несумњиво су најсрећније доба у мом животу. Никада нећу заборавити оно спокојство и мир, нарочито данас, кад сам оставио за собом толика бурна времена, кад сам надживео пет владара и толике преломе у животу свог народа...

У тој средини уметник је нашао безброј мотива за своја платна, од којих је само мали број скица сачувао у свом атељеу. Ту су и чувена „Весела браћа“: широко банатско небо, блаћав друм, гајдаш и три распевана човека, а изнад кровова прамење плавичастог дима...

Многа платна нашег најстаријег сликара пропала су у бурним временима, нарочито слике са Обреновићевог двора. Тако је нестало, у вртлогу догађаја 1903 године, у време убиства краљице Драге и краља Александра, један портрет краљице Наталије, као и неколико слика које је уметник радио за краља Милана. Само неке од ових ретких, скупоцених слика сачуване су по старим српским домовима.

Већ преко тридесет година борави г. Предић у Београду. И ретко кад испушта сликарску палету и четкицу из руку. У свом атељеу чува он читав низ портрета наших најпознатијих уметника. Ту је скоро цео стари Београд, с Пером Добриновићем, насме-

Десно — Г. Урош Предић.

јаним чича-Илијом, с господственим Савом Тодоровићем, болесним Исаиловићем, с дрхтавим уснама, у грозничавом грчу.

— Све сам их добро познавао — прича г. Предић. — И данас, кад их више нема, ја и даље живим с њима...

На другом зиду атељеа је низ слика које је уметник израдио посматрајући стари Београд са свог прозора. Палилула... Неколико кућица у зеленилу и баштама, преко Дунава бескрајна равница. А тамо на периферији, свега два или три фабричка димњака.

— Данас је све друкчије — каже помало сетно стари уметник. — Погледајте...

Уствари, ту више и нема видика. Нема кућица у зеленилу и башта са сунцокретом. Наспрам прозора атељеа испречило се неколико ружних, сивих високих кућерина.

— А цело моје небо, то ми је оно јадно плаво парченце које се једва види...

Г. Предић је уздахнуо: — Можда бих се помало и осећао туђим у овом свету да нема ликова

који ме потсећају на старе дане и рада у коме се човек ретко кад заборавља...

Стари уметник одмах продужује: — Али своју земљу, своју родну груду не бих могао никад заборавити. Сећам се добро кад ме је Миша Пушкин звао да идем у Америку. Можда ме је тамо чекала далеко већа слава. Остао сам у Србији...

Разговор се наставља после кратке почивке.

— Српска уметност? Да, у српску уметност чврсто верујем. Она иде сигурним корацима напред. Данас имамо велики број младих уметника који много обећавају. Ми, стари, ниједног тренутка нећемо осетити суревњивост ако нас буду претекли... Напротив!...

— Шта мислите о модерним правцима у сликарству?

— Кажу да су стари људи конзервативни. Тврди се да нису за нове путеве, нове стазе које треба тек утирати. То је заблуда. Али не треба застрањивати... Покушајте се морају правити. И, сасвим разумљиво, ту мора бити погрешака. Али, зато се те погрешке одмах поправљају. Али с вичитих путева уметности и лепоте не треба силазити. Тек у том силажењу је грех...

— Да ли још можете да радите?

— Осећам да сам стар. Смрт је близу. Готово на домаку руке. Већ сам изнемогао. Морам да се чувам претераног напрезања. Па, ипак, и даље радим. Борим се с тешкоћама. Једно око ми је болесно. Немам више поверења у вид. Али, још нисам клонуо... Још радим као што сами видите...

Ове речи нашег великог уметника немо је потврђивао један започети рад на ногарима...

Галерија портрета г. Уроша Предића: славни уметници српске позоришне сцене, поч. Пера Добриновић, поч. Милорад Гавриловић, поч. Саво Тодоровић, гђа Арсенивић, поч. Илија Станојевић-Чича и поч. Исајловић. (Снимци: А. Симић)

Недељни програм

БЕОГРАДСКЕ РАДИО-СТАНИЦЕ

Недеља, 26 јула.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
6.15—7.00 Јутарњи концерт.
7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
9.00—9.20 Вести.
9.20—10.00 Преподневна музика.
10.00—10.30 Свечани час.
10.30—11.45 Празнични концерт.
11.45—12.00 Недељни преглед за српско становништво.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—14.00 Подневни концерт.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању и забавна музика.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
16.05—18.00 Кад се летње сунце насмеје... Свира оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
18.00—18.30 У гостима код Заре Леандер.
18.30—19.00 Српска емисија.
19.00—19.30 Час немачке народне групе
19.30—19.45 Ерих Ејзенбранд свира (чело).
19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
20.00—20.20 Вести.
20.20—22.00 Пожели нешто из Београда.
22.00—22.10 Вести.
22.10—24.00 Под жарким небом.
00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Понедељак, 27 јула.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
6.15—7.00 Јутарњи концерт.
7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
9.00—9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—14.00 Подневни концерт. Свира мали радио оркестар под управом Феодора Селинског.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—16.30 Поподневни концерт.
16.30—17.00 Београдски гудачки квартет Немечек—Слатин.
17.00—19.00 Српске емисије.
19.00—19.30 Час немачке народне групе
19.30—19.45 Крста Ивић пева.
19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 Романтика великог града.
21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.10 Вести.
22.10—23.00 Коло веселих духова.
23.00—24.00 Музика за игру. Свира оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Уторак, 28 јула.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
6.15—7.00 Јутарњи концерт.
7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
9.00—9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.

- 12.05—13.00 Подневни концерт. Свира дувачки радио оркестар под управом Фрање Селачека.
13.00—14.00 Подневна музика.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—17.00 Поподневни концерт.
17.00—19.00 Српске емисије.
19.00—19.30 Час немачке народне групе
19.30—19.45 Бојка Константинова пева.
19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.00 Војничке песме.
21.00—21.40 Оаза — Отаџбина.

Слепи хармоникаш са часа српске народне музике.

- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.10 Вести.
22.10—23.00 Песак.
23.00—24.00 Смем ли молити за идућу плочу?
00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Среда, 29 јула.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
6.15—7.00 Јутарњи концерт.
7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
9.00—9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—13.00 Свира тамбурашки оркестар Аранички.
13.00—14.00 Подневна музика.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—17.00 Поподневни концерт.
17.00—19.00 Српске емисије.
19.00—19.30 Час немачке народне групе
19.30—19.45 Јован Мокравац свира (чело).
19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.10 Мала и велика деца.
21.10—21.40 Песме настале на фронту.
21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.10 Вести.
22.10—23.00 Један валцер за тебе и за мене.

- 23.00—24.00 Петар музицира.
00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Четвртак, 30 јула.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
6.15—7.00 Јутарњи концерт.
7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
9.00—9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—13.00 Свира забавни оркестар Јозефа Штара.
13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Феодора Селинског.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—16.00 Поподневни концерт.
16.00—17.00 Талер Квартет свира.
17.00—19.00 Српске емисије.
19.00—19.30 Час немачке народне групе
19.30—19.45 Јозеф Хабшида свира (флаута).
19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
20.00—20.20 Вести.
22.20—21.40 Никада те не могу заборавити.
21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.10 Вести.
22.10—23.00 Песме помораца.
23.00—24.00 Знај, једном ће се догодити чудо.
00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—17.00 Поподневни концерт.
17.00—19.00 Српске емисије.
19.00—19.30 Час немачке народне групе
19.30—19.45 Пева Станоје Јанковић.
19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 Музика нам често смета.
21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.20 Вести.
22.10—22.45 Оперетске мелодије.
22.45—24.00 Симфонијски концерт. Свира велики радио оркестар под управом Артура Хартмана.
00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Субота, 1 августа.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
6.15—7.00 Јутарњи концерт.
7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
9.00—9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—13.00 Свира тамбурашки оркестар Аранички.
13.00—14.00 Подневна музика.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.

Пред микрофоном за време извођења „Шерлок Холмс“.

(Foto: Belgrader Bildagentur — KeKent)

Петак, 31 јула.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
6.15—7.00 Јутарњи концерт.
7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
9.00—9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—13.00 Подневни концерт. Свира мали радио оркестар под управом Феодора Селинског.
13.00—14.00 Подневна музика.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.

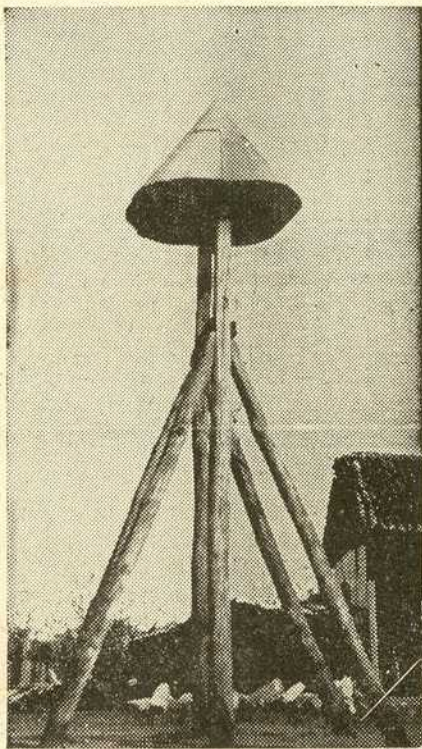
- 16.05—18.00 Весела попдневна музика. Свира оркестар за игру по дупвором Отмара Хофера.
18.00—18.30 За сваког понешто.
18.30—19.00 Српска емисија.
19.00—19.30 Час немачке народне групе
19.30—19.45 Алберт Број свира.
19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 Шта ће се овде свирати?
21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.10 Вести.
22.10—23.00 Црни мачак.
23.00—24.00 У цвећу.
00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Разноликост и сликарство

Ово необично звоно у дворшћу основне школе у Доњем Милановцу објављује почетак и свршетак часа.

А. Симић 3, Р. Стефановић 2)

Једно јато голубова има у Кнез Михајловој улици неколико осведочених пријатеља који их ни данас не заборављају...

Кад је у кући „велико спремање“, свака помоћ је добродошла... Само, проблем је доста тежак: како да се дозвате...

Сутон на обали Дунава...

Првак и редитељ нашег Уметничког позоришта, одличан уметник г. Велибор Старчић, у часовима одмора не заборавља љубимца целе уметничке групе и верног чувара летње позорнице на Калемегдану.

могла много боље да се уда, да не би имала ове бриге и тешкоће и, што је главно, ово неразумевање и непризнавање. Муж се код сваке ове напомене осећа понижен и одговара, да је са својим новцем могла остати тамо где је и до сада била, да, ионако тај новац није био благословен, јер ко зна на који начин су њени родитељи дошли до њега итд. Реч по реч и заподене се свађа која оставља дубоког трага и код једног и код другог супружника. Од пребацивања и свађа прелази се нагло на отуђивање и мржњу. Колико бреме је брак два створења која су рачунала да ће миразом бити задовољна. Макар задовољна, ако не стопроцентно срећна. У претпоставкама на којима су градили свој брак, тражење мираза било је на првом месту... А да су од своје изабранице тражили макар само лепо развијено тело, свакако да би дочекали много лепше дане у свом браку.

Лепо развијено и здраво тело? Не драге мајке, то мушкарцу за склапање брака није довољно. Није довољно ни вашој кћери! Шта јој вреде лепе руке, када су неспособне и беже од сваког посла који је, од кад је света и века, увек припадао и увек ће припадати жени: прање судова, прање рубља, чистињење прозора, крпљење, брисање прашине итд. Иако модерни проналасци овај посао олакшавају и упрошћују, ипак и употреба ових справа изискује знање и чека вредне руке жене. Иако млада госпођа има ту срећу да може држати служавку, ипак мора посао разумети, мора волети ред да би га могла захтевати од служавке а исто тако да би га умела и ценити. Било би сасвим исправно када би свака млада девојка, пре него што ступи у брак, прошла кроз практичне курсе-

ве за вођење домаћинства, кад би се теориски упознала са одгајивањем деце, научила добро, јефтино и укусно кувати, кад би се научила самодисциплини, која је толико потребна мајкама, темељима породице и народа. Љубав према дужности, љубав за посао, како је то велики дар, и ако га млада жена унесе у брак, донела је највећи мираз, мираз који доноси трајан благослов и љубав, која се не плаши жртава. Само таква љубав је трајна и срећна. Љубав која рачуна, која се заснива на лепим хаљинама, лепом наступу, и само на лепом лицу, таква љубав доноси више горчине него задовољства. Када би млади људи тражили пре свега трајне вредности једне племените природе, бирали би опрезније и — срећније. Било би боље и њима, а нарочито деци, која пате због несрећног избора својих родитеља, и сносе последице.

Најбољи мираз спрема мајка својој кћери ако се труди да одгаји у њој трајне и вечне вредности у добром карактеру и њеној спремности за живот. Оно остало, што својим вредним рукама уштеди и припреми, то су само додаци, који добро добу, али које не изискује муж ако није себичан и самозадовољан.

ПРИВЛАЧАН *сто*

„Реци ми како једеш а ја ћу ти рећи какав си“ то би с правом могла да буде пословица. И заиста, то, какву пажњу човек обраћа на простирање стола, казује много о његовом карактеру. Код нас, нажалост, у већини кућа ово питање се занемарује. Јело се поједе тек онако, човекова пажња је усредсређена више на читање новина него на јело. Да се на тај начин огрешује о правилну исхрану, то се заборавља.

Да се ово поправи, зависи само од жене. Немарно служење јела, непрестано устајање домаћице од стола, не може ништа створити ону пријатну атмосферу, где породица мирно, скоро с неком побожношћу једе чак и оно најпростије јело. Ту је благотворно поље рада за урођене особине жене, смисла за удешавање и укус. Није потребан скуп порцелан, луксузни столњак и сервијете нити сребро. Довољан је прост, чист столњак и на њему све оно што је потребно за јело.

Не само спољашња опрема стола доприноси добром понашању код стола већ исто тако и пријатно и насмејано лице домаћице, која иако сама води домаћинство, мора ограничити своје устајање од стола на најмању меру, да би дала могућности онима око стола да се концентришу на јело, које у миру, добром расположењу, са апетитом поједено, двоструко користи доприноси. Да апетиту помаже укусно спремљено јело, то је познато. А и овде се ради само о мало труда, о мало смисла за удешавање. Нарочито летња кухиња са својим живим бојама поврћа, црвеним ротквицама, наранџастим шаргарепама и разним тоновима свеже зелене салате даје могућност за укусно сервирање јела.

— Кад добу гости...

Гости морају осетити да им је указана пажња, то се мора чинити на неупадљив начин, да се не би услед прекомерног указивања пажње и непрестаним нуђењем, осећали неугодно. Све се мора свести само на то да пријатељски разговор тече неусиљено, срдечно и да потиче из доброг расположења. За ово расположење постараће се не само добро јело и пиће већ и љубазна домаћица.

Паметна домаћица изабраће таква јела, чији ће највећи део моћи спремити или макар приправити један дан пре гостију. Запамтите то, да вас сувише рани или касни долазак гостију не би доводио у ситуацију да се морате извињавати што је месо сувише тврдо или сувише препечено.

Младалачки „компле“ за лето од меког белог штофа рађен везом љубичасте боје.

(Fotos: Europa Sonderdienst)

Летњи модел

Мушкарци

ТРАЖЕ МИРАЗ...

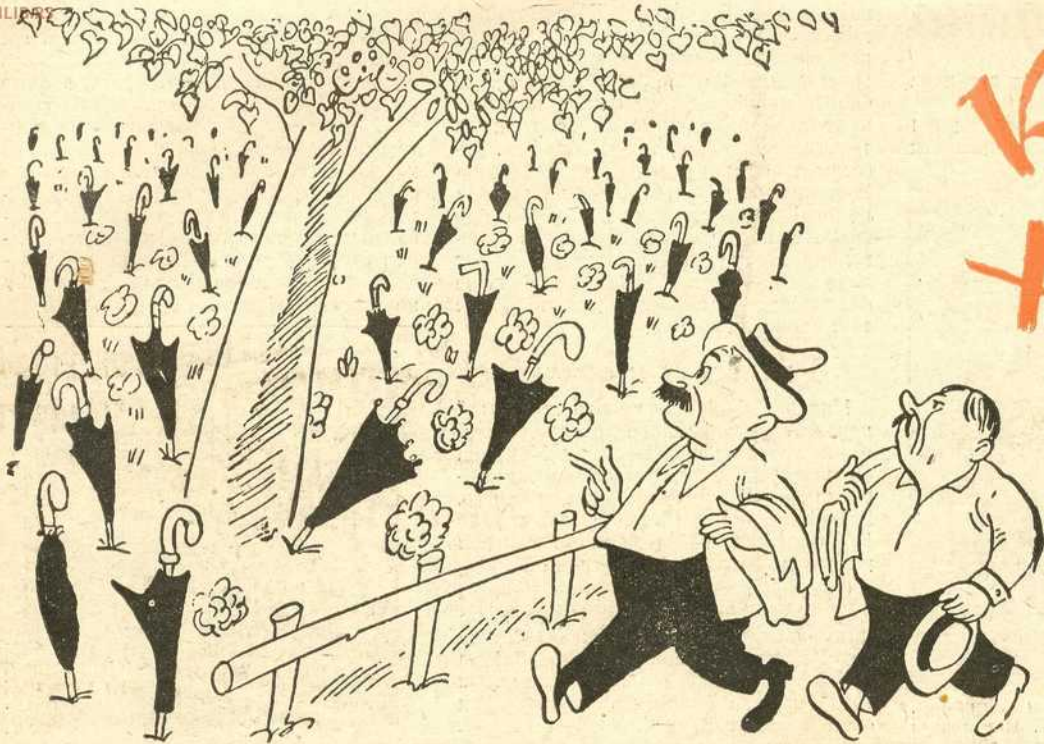
Мајке добро знају, да већина мушкараца тражи да њихова изабраница има не само лепо, здраво тело, већ поред потребне опреме и такође неку пару. Некада тај новац треба да помогне младожењи да се осамостали и да му помогне да изradi нову егзистенцију. Понекад то треба да буде тако звана „златна резерва“ када би један од супружника оболео и томе слично. Понекад новцем своје невесте младожења са села исплати своју браћу и после свадбе на имању господари он сам. За тражење мираза већина мушкараца има „оправданог разлога“. Увек нас је занимало како је то изгледало у пракси, какав је био закулсни живот таквог брака, постављеног пре свега на рачуну колико млада мора додати мираза. Тражили смо трагове среће и задовољства међу овим људима и нажалост, тако мало смо их нашли. Или се живело осећајно потпуно одвојеним животом или себичном бригом само о својој сигурности и личној задовољству. Брак није био неразделивом осећајном везом, где један од супружника заборавља на себе и мисли само на интерес другог. Брак, где је муж хтео или „морао“ тражити мираз, био је врло често слика равнодушности и неинтересовања. Жена која у брак унесе осим лично опреме још и добар мираз, сувише је самопоуздана. Никада не заборавља да напомене, да је са својим новцем

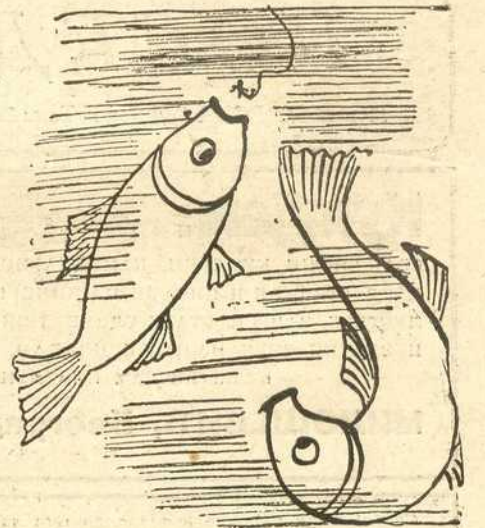
Гарнитура која ће украсити сваку хаљину. Шешир је од тафтаног пепита украшен црним пером. Хаљина је комбинована истом материјом а такође и рукавице. Врло елегантна ташна која је набрана, лепо пристаје уз ову гарнитуру.

КОЛО ХУМОРА

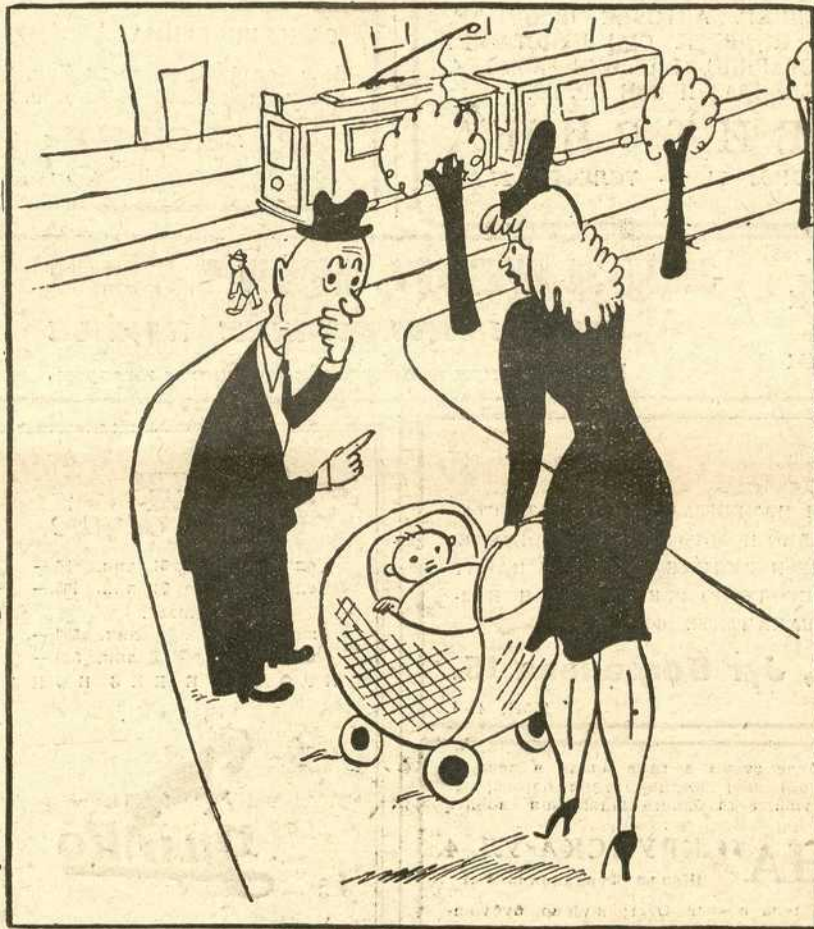
— Какав је ово род? Ко ли је ово обрађивао?
— Једно су обрађивали професори а друго баци.

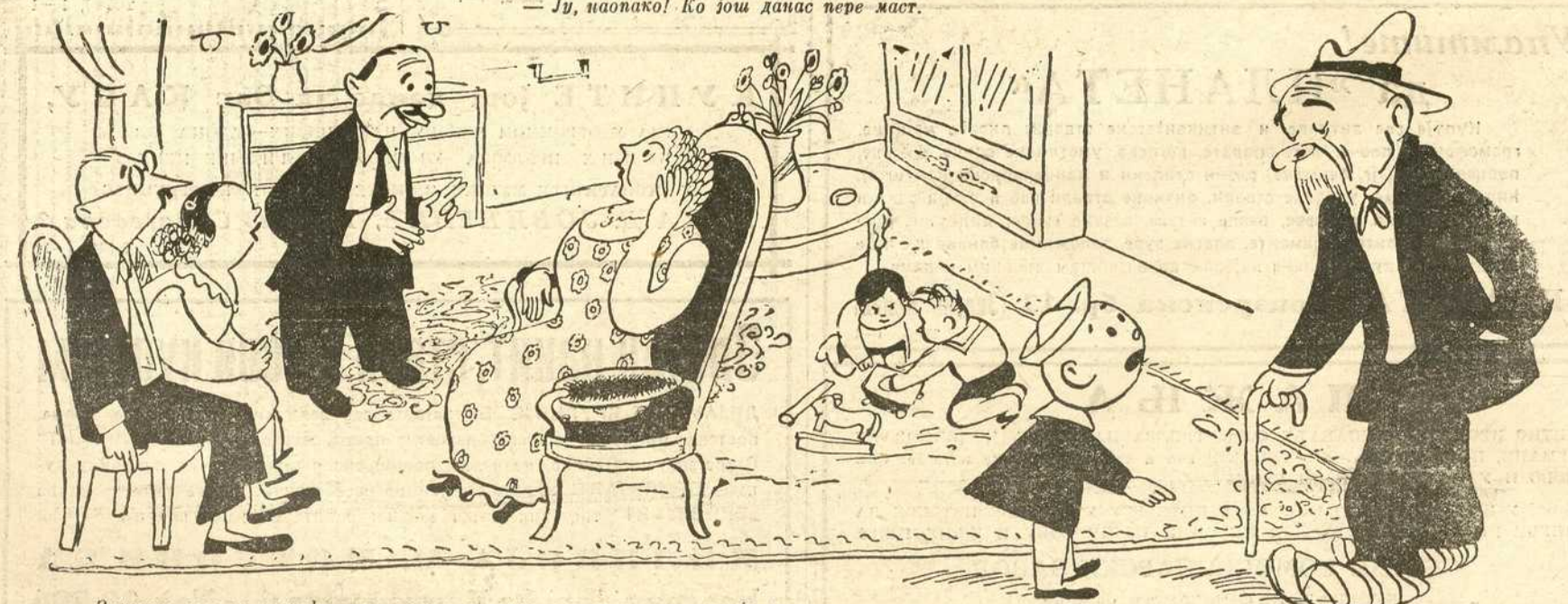
— Ако ме не волиш прогутаћу црва!?

— Донесите ми парадајз чорбу и пасуљ!
— Јесте ли видели јеловник?
— Јок, брате, али сам видео чаршав!

— Доби самном да мало причуваш дете докле код фризера оперем главу, много ми је масна коса.
— Ју, наопако! Ко још данас пере маст.

— Зачудио сам се, госпођо, што видим да ваша слатка деџица имају по две ноге, јер док их слушам како ми трче над главом, мислио сам да свако има бар четири!

— Је ли, дедице, од чега су те твоје нове ципеле?
— То је, сине, пола од реуме пола од жуљева!

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА